

Riadenie, financovanie a rozvoj kvality školstva

Peter Drál'

Renáta Hall

**TO DÁ
ROZUM**
VZDELANIE JE BUDÚCNOSŤ

Vízia vzdelávania na Slovensku

Vzdelávací systém je na všetkých úrovniach **efektívne riadený** vďaka **jednoduchým a zrozumiteľným pravidlám**, **transparentnému rozhodovaniu**, **etickému správaniu** sa jeho aktérov a **odbornému riadeniu ľuďmi s líderskými schopnosťami**.

Riadenie a financovanie

Hlavné oblasti odporúčaní

- Zefektívnenie riadenia **regionálneho školstva**
- Skvalitnenie riadenia **škôl**
- **Primerané a adresné financovanie** škôl a školských zariadení
- **Optimalizovaná** sieť škôl

Tri piliere tvorby vzdelávacej politiky

exekutívny

- MŠVVaŠ SR
- PRO
- štátna správa
- samospráva

strategicko-analytický

- strategická jednotka
- analytické útvary

konzultačný

- profesijné, stavovské, odborové, záujmové združenia

Zefektívnenie riadenia regionálneho školstva

- Presunúť **kompetencie a zdroje** v oblasti vzdelávania **z ministerstva vnútra** na ministerstvo školstva a z okresných úradov na **špecializovanú štátnu správu v školstve**
- Zriadiť **Strategickú jednotku** pre koordináciu vzdelávacej a vednej politiky
- Vytvoriť **reprezentatívny konzultačný orgán** pre rozvoj regionálneho školstva
- Optimalizovať činnosti a reorganizovať štruktúru **priamo riadených organizácií** rezortu školstva
- Odborne a personálne posilniť kapacity **územnej samosprávy** na výkon štátnej správy v školstve

Skvalitnenie riadenia škôl

- Zmeniť **kvalifikačné požiadavky** na funkciu **riaditeľa školy** a umožniť variabilnú vnútornú štruktúru **pedagogického a manažérskeho** riadenia škôl
- Vytvoriť pravidlá pre **transparentný a kvalifikovaný** výber riaditeľa školy
- Zabezpečiť kvalitnú **prípravu, ďalšie vzdelávanie a metodickú podporu** vedúcim zamestnancom škôl
- Vytvoriť podmienky na efektívne **administratívno-prevádzkové riadenie** škôl
- Vyjasniť **kompetencie** a posilniť **odborné kapacity zriaďovateľov** pri riadení škôl

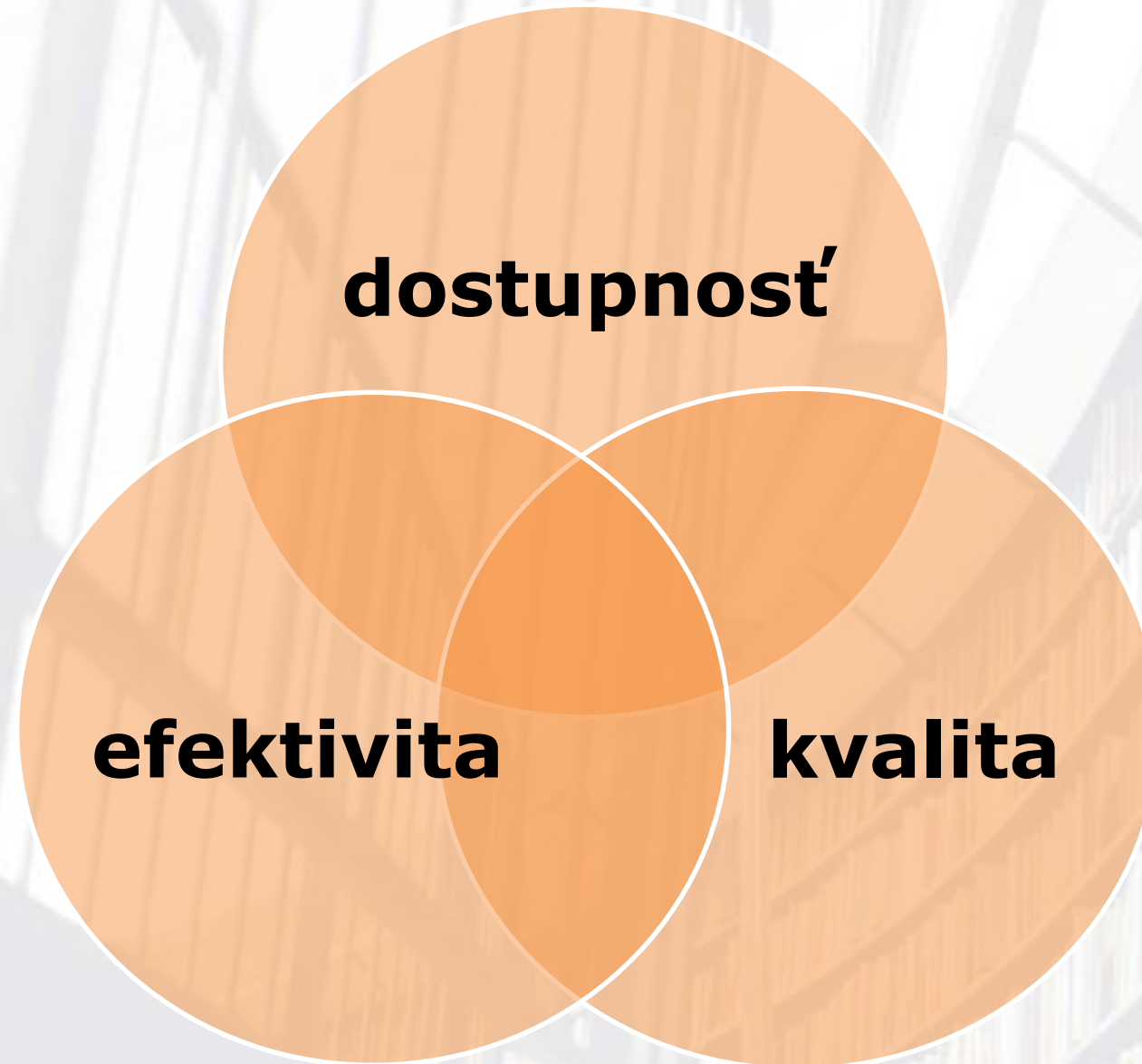
Primerané a adresné financovanie

- Vyčíslieť **náklady** na činnosť škôl a školských zariadení
- Prehodnotiť vzorec výpočtu **normatívneho financovania**
- Prehodnotiť nastavenie príspevkov **nenormatívneho financovania**
- Zaviesť systém financovania **vzdelávania a starostlivosti v ranom detstve**
- Zaviesť systém financovania **podporných služieb pre školy**
- Posilniť systém financovania **projektov a inovácií**
- Zvyšovať celkový **objem výdavkov** na vzdelávanie
- Zaviesť **programové rozpočtovanie** v regionálnom školstve

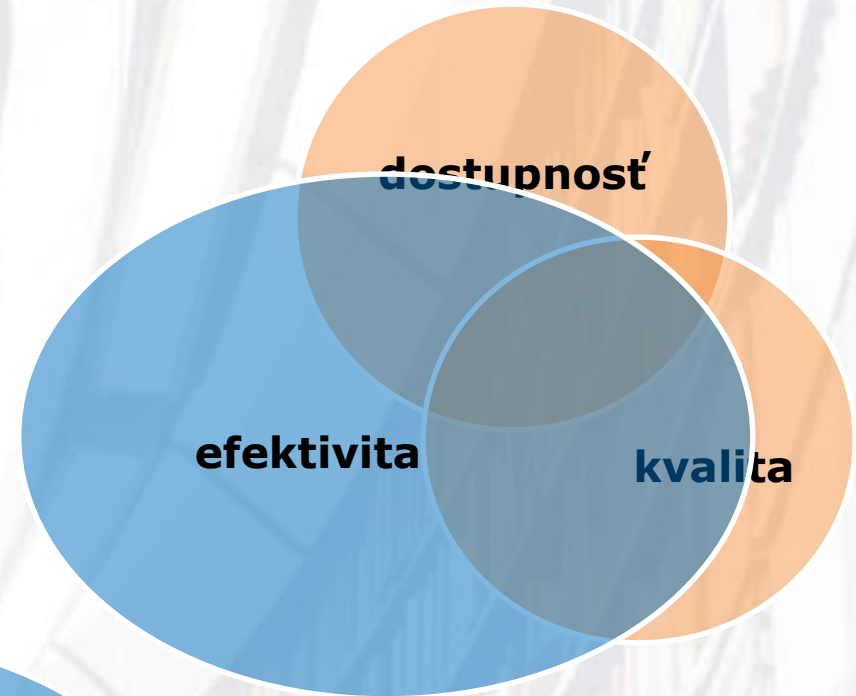
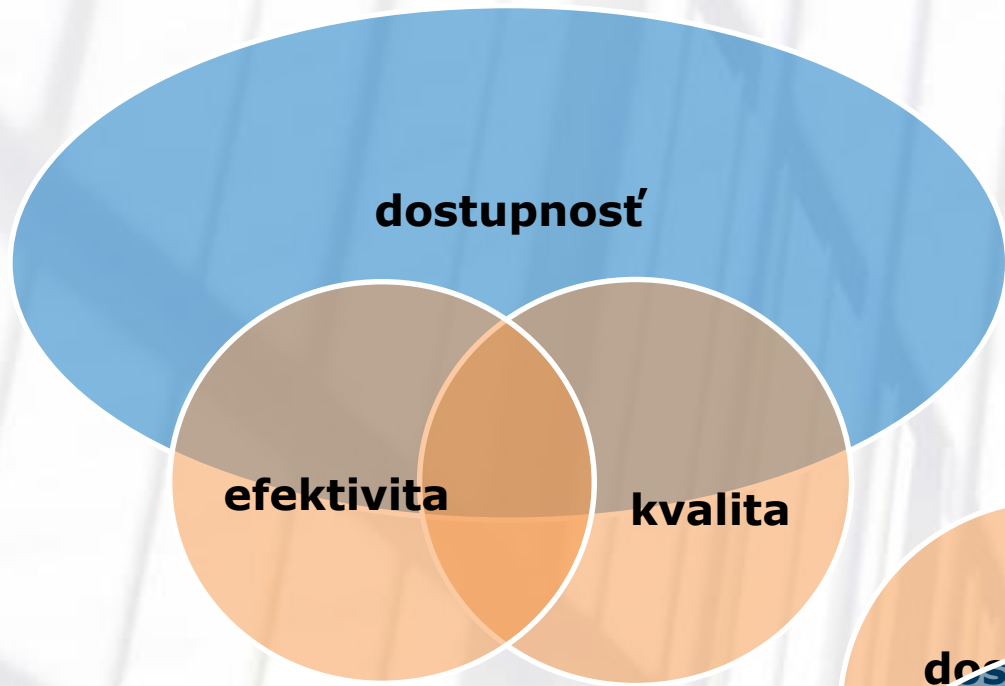
Optimalizovaná sieť škôl

- Zadefinovať **parametre** optimálnej školskej siete
- Spresniť **kritériá, pravidlá a mechanizmy regulácie** školskej siete
- Zaviesť **podporné a finančné stimuly** na optimalizáciu siete

Parametre optimálnej siete škôl

Parametre v reálnej sieti škôl

Stimuly na optimalizáciu siete škôl

Poskytnutie stimulov na:

- posilnenie pedagogickej a metodickej **spolupráce** medzi školami
- vytvorenie **spoločného školského obvodu**
- vytvorenie **spoločného obecného úradu** s právomocami v oblasti školstva
- zavedenie nového právneho subjektu – **združeného zriaďovateľa školy**
- organizačné a personálne **zlúčenie** škôl

Posudzovanie kvality, riadenie a financovanie

- Implementácia **nového systému posudzovania kvality**
- Zmeny **v riadení VŠ**
- Navýšenie a efektívnosť využívania **rozpočtových zdrojov**
- EŠIF ako **efektívny nástroj na podporu reforiem v školstve**

Posudzovanie kvality

- **Návrhy k štandardom naprieč odporúčaniami**
- **Inštitucionálne návrhy:**
 - Medzinárodné výberové konanie na členov výkonnej rady (VR)
 - Vo VR expert na VŠ pedagogiku (napr. od CRPZ)
 - Žrebovanie pracovných skupín podľa typov hodnotiteľov
 - V pracovnej skupine na hodnotenie učiteľských programov – učitelia z praxe
- **Rozvoj ľudských zdrojov:**
 - Zabezpečenie konzistentného vnímania štandardov – školenia VR aj posudzovateľov
 - Účasť na európskych hodnoteniach, konferenciách o vzdelávaní

Zmeny v riadení VŠ

- Ponechanie na VŠ definovanie štruktúr riadenia na fakultách
- Umožnenie **súkromným VŠ** definovať si štruktúry riadenia

Pri verejných VŠ

- **Zlúčenie akademického senátu (AS) VŠ a vedeckej rady**
 - AS preberie viaceré úlohy v akademickej oblasti (napr. vnútorný systém zabezpečovania kvality, hodnotenie tvorivej činnosti)=> posilnenie pozície výkonných akademikov
 - iné úlohy prejdú na nižšiu úroveň, napr. navrhovanú programovú radu (napr. členovia komisií štátnych skúšok)
- **Hlas študentov by sa mal posilniť** na úrovni študijných programov – napr. v programových radách, pri posudzovaní kvality programov, predlžovanie zmluvy VŠ učiteľom

Posilnenie rektora a sprísnenie jeho výberu a kontroly

- **Rektor**
 - **ovplyvnenie, kto bude dekan**, napr. cez výber jedného z kandidátov navrhnutých fakultou a/alebo prostredníctvom výkonovej zmluvy s dekanom – jej neplnenie dôvod na odvolanie – potvrdené 2/3 AS
 - Výber prorektorov
 - Podpisovanie pracovných zmlúv
- Je **vyberaný v otvorenom výberovom** konaní organizovanom správnou radou a AS – medzinárodný inzerát a aktívne hľadanie AS a správnou radou (SR)
 - Ak by chcel rektor pokračovať, mali by ho schváliť 2/3 AS a 2/3 SR
- Len jeden dlhodobý zámer za celú VŠ
- Inštitucionalizovanie kolégia rektora (vertikálna, horizontálna koordinácia a komunikácia)
- **Vzdelávanie, ocenenie** manažér roka v školstve a vede

Správna rada viac prepojená na akademické prostredie

- **Zloženie:**

- Nepárny počet do 15 ľudí (polovica nominovaná AS a polovica Strategickou jednotkou/MŠVVaŠ)

- **Právomoci:**

- Výber rektora
- Uzatvára **výkonovú zmluvu s rektorom**, kde má rektor definované úlohy a ciele, na základe ktorých je odmeňovaný
- Strategické rozhodnutia:
 - Rozvojový plán na 3 roky – základ pre výkonovú zmluvu s MŠVVaŠ SR
 - Schvaľovanie dlhodobého zámeru
 - Finančné a majetkové transakcie, ale v niekoľkých 10 000

Posilnenie pozície kvestora a centralizácia prevádzky

- **Rektor** – riadenie akademických otázok
- **Kvestor** – strategické riadenie prevádzky
 - strategické využívanie zdrojov
 - generovanie príjmov
- **Centralizácie a digitalizácia podporných činností**
 - Zápisy, vyplácanie štipendií, uzatváranie zmlúv a pod.
 - Tajomník – len na veľkých školách, podriadený kvestorovi

Navýšenie a efektívnosť využívania zdrojov

- **Dlhodobý zámer VŠ -> 3-ročné výkonové zmluvy** medzi MŠVVaŠ SR (istota, diverzita VŠ, spolupráca)
 - Potrebná kapacita na MŠVVaŠ SR aj na VŠ
- **Navýšiť zdroje na vedeckú činnosť (SK: 0,84 % HDP vs. 2,12 % priemer EÚ)**
 - **Väčšina zdrojov by mala ísť pre verejné VŠ cez inštitucionálne financovanie** (odporúča sa okolo 70 %, Max Planck má 85 %) – dôvod – ak je veľa projektov, tak je to administratívne náročné, plus je neistota
 - Zrušiť grantové rozdeľovanie VEGA a KEGA
 - Zrušiť stimuly na výskum a vývoj a presunúť zdroje do APVV
 - **Pedagogický výskum a výskum vo vednej a vzdelávacej politike** – ako nová rada APVV s vlastným rozpočtom
- **Analýza problémov VO**

Efektívnejšie využívanie štrukturálnych fondov

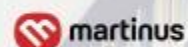
- Naviazanie **na reformy v školstve a vede**
- Zazmluvnenie **polovice do 2024**
- Znížiť **administratívnu záťaž** – šablónové projekty, kontroly raz a dosť
- Podpora projektov z Horizontov (RIS)
- **Komplementarita** rozpočtu (BA región, granty na výskum)
- **Projektové kancelárie** pre podporu v regionálnom školstve
- **Akademici plnoprávni partneri** pri výskume realizovanom praxou
- Obmedzenie **národných projektov**

**ĎAKUJEME
ZA POZORNOSŤ**

**TO DÁ
ROZUM**
VZDELANIE JE BUDÚCNOSŤ

PROJEKT PODPORUJÚ

**TO DÁ
ROZUM**
VZDELANIE JE BUDÚCNOŠŤ